



پرکینز، راهگشای نابینایان (قسمت اول)

پدیدآورده (ها) : کریمی، اشرف

علوم تربیتی :: رشد مدرسه فردا :: بهمن 1394 - شماره 5

از 27 تا 29

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1109074>

دانلود شده توسط : عمومی user2314

تاریخ دانلود : 17/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.



پایگاه مجلات تخصصی نور

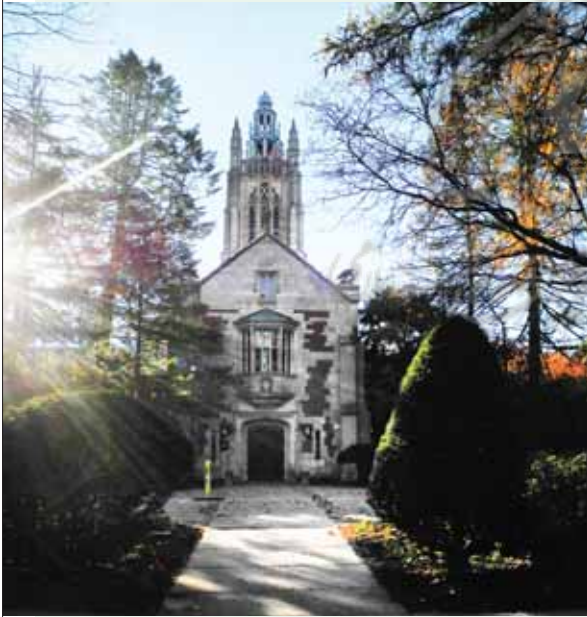
www.noormags.ir

پرکینز، راهگشای نابینایان

(قسمت اول)

اشرف کریمی

Perkins SCHOOL FOR THE BLIND



→
نمایی از
محوطه مدرسه و
ساختمان‌ها

جدیدی ایجاد کرد که به فاصله اندکی با ایجاد و توسعه شبکه اینترنت و به موازات آن تولید برنامه‌هایی مثل «جاز» از سویی امکان استفاده افراد دارای آسیب بینایی از رایانه فراهم شد و از سوی دیگر، فضای تازه‌ای - چه به لحاظ فرصت‌های شغلی و چه به لحاظ حضور اجتماعی - برای آنان به وجود آمد.

حضور نگارنده مقاله در مدرسه پرکینز به دلیل فرصت مطالعاتی، امکان بررسی شیوه استفاده مربیان این مدرسه از فناوری‌های کمکی برای دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه را ایجاد کرد. اطلاعات مندرج در این مقاله از طریق مشاهده

اشاره

نویسنده مقاله خانم اشرف کریمی دانشجوی دوره دکتری دانشگاه خوارزمی است که هم اکنون فرصت مطالعاتی خود را در مدرسه پرکینز واقع در پرینستون آمریکا می‌گذراند. در این مدرسه، کودکان نابینا آموزش می‌بینند. آنچه در پی می‌آید، گزارش خانم کریمی از این مدرسه است. این گزارش در شماره‌های آینده مدرسه فردا ادامه خواهد یافت.

رایانه بخشی جدانشدنی از زندگی امروز مردم جهان است که حذف آن ناممکن به نظر می‌آید. تقریباً هیچ جنبه‌ای از زندگی امروز را نمی‌توان در نظر گرفت که به سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای وابسته یا از آن‌ها متأثر نباشد. حدود دو دهه از ورود رایانه به کشور ما می‌گذرد و استفاده از آن به سرعت و در حوزه‌های مختلف توسعه یافته است. آموزش ویژه نیز یکی از حوزه‌هایی است که با تولید سخت‌افزارها و نرم‌افزارها دگرگون شده است. شاید بتوان گفت اولین بخش از آموزش ویژه در ایران که تغییرات ناشی از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای را تجربه کرد، آموزش دانش‌آموزان دارای آسیب بینایی بود. ورود واژه‌پردازها و چاپگرهای بریل حداقل در دو جنبه مهم از آموزش دانش‌آموزان دارای آسیب بینایی تحول چشمگیری ایجاد کرد؛ جنبه نخست تولید مواد آموزشی بود. قبل از ورود رایانه تولید و تکثیر مواد آموزشی از جمله کتاب‌های درسی به خط بریل با محدودیت و مشکلات فراوان همراه بود. ورود سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای کار تولید کتاب‌های درسی و منابع آموزشی نوشتاری را بسیار آسان کرد. در این شرایط تازه، سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور کتاب‌های درسی به روز را چاپ می‌کردند و در اختیار دانش‌آموزان دارای آسیب بینایی قرار می‌دادند. همچنین آموزگاران می‌توانستند مواد آموزشی لازم را (به بریل یا درشت‌خط) به راحتی تولید و به تعداد مورد نیاز تکثیر کنند. جنبه دیگر تأثیر ورود سخت‌افزارها و نرم‌افزارها در آموزش ویژه، افزایش حوزه‌های ارتباطی آسیب‌دیدگان بینایی بود. ورود برنامه‌های «ویندوز» فضای

مدرسه پرکینز مأموریت خود را ارائه آموزش و خدمات برای ایجاد زندگی مولد و معنادار برای کودکان و بزرگسالان نابینا، ناشنوا-نابینا یا دارای آسیب بینایی و نیز افراد دارای ناتوانی‌های دیگر در سراسر جهان اعلام می‌کند

امکانات فناوری‌های کمکی و رایانه‌ای موجود در مدرسه پرکینز، مصاحبه با سه تن از مربیان فناوری‌های کمکی و رایانه‌ای در مدرسه گردآوری شده است. تلاش برای انجام مصاحبه با مربیان و گردآوری اطلاعات با شرکت در کارگاه آموزشی دو روزه در مدرسه پرکینز و شرکت در کنفرانس سه روزه‌ای در شهر «کیپ‌کاد» مقارن شد. موضوع کارگاه آموزشی استفاده از رسانه‌های یادگیری برای توسعه سیستم ارتباطی دانش‌آموزان ویژه بود.^۲ کنفرانس کیپ‌کاد از سوی «انجمن تعلیم و تربیت و توان‌بخشی نابینایان و آسیب‌دیدگان بینایی»^۳ برگزار شده بود. یافته‌های حاصل از مشاهده، مصاحبه، کارگاه آموزشی و کنفرانس در قالب سه مقاله عرضه می‌شود. در نخستین مقاله بعد از بیان تاریخچه‌ای از تأسیس مدرسه پرکینز، شیوه استفاده از فناوری‌های کمکی و رایانه‌ای در هر یک از بخش‌های ناشنوا-نابینا، دبستان و دبیرستان در این مدرسه مطرح شده است.

تاریخچه مدرسه پرکینز

مدرسه نابینایان پرکینز اولین مدرسه نابینایان در آمریکاست که در منطقه واترتاون شهر بوستون ایالت ماساچوست واقع شده است. این مدرسه در سال ۱۸۲۹ میلادی تأسیس شد. دکتر جان فیشر^۴ بعد از سفری به پاریس و بازدید از نخستین مدرسه نابینایان جهان، متقاعد شد که در کشورش، نیاز جدی به وجود چنین مدرسه‌ای وجود دارد. او با الهام گرفتن از مؤسسه ملی نابینایان^۵ در پاریس، مدرسه‌ای به نام «پناهگاه نیوانکلند برای نابینایان»^۶ را در شهر بوستون تأسیس کرد. با توسعه آموزش نابینایان و افزایش تعداد دانش‌آموزان، نیاز به توسعه مدرسه ایجاد شد. توماس پرکینز که بازرگانی خیر در شهر بوستون بود، عمارت خود در بوستون را به مدرسه اهدا کرد که با فروش آن محل بزرگ‌تری برای مدرسه در جنوب بوستون خریداری شد. سرانجام در سال ۱۹۱۲ میلادی مدرسه به محل فعلی در منطقه واترتاون انتقال یافت. نام این مدرسه را به احترام توماس پرکینز، که حمایت‌های مالی‌اش باعث گسترش مدرسه شد، «مدرسه نابینایان پرکینز» گذاشتند.

در حال حاضر مدرسه پرکینز خدمات خود را به دانش‌آموزان صفر تا ۲۲ ساله نابینا، ناشنوا-نابینا و چندمعلولیتی ارائه می‌کند. تقریباً تمام دانش‌آموزان دارای آسیب بینایی (اعم از نابینا و کم‌بینا) با پیروی از «آموزش فراگیر» جذب مدارس دولتی شده‌اند و به ندرت دانش‌آموزی که صرفاً نابینا باشد در این مدرسه دیده می‌شود. مدرسه پرکینز مأموریت خود را ارائه آموزش و خدمات برای ایجاد زندگی مولد و معنادار برای کودکان و بزرگسالان نابینا، ناشنوا-نابینا یا دارای آسیب

بینایی و نیز افراد دارای ناتوانی‌های دیگر در سراسر جهان اعلام می‌کند. خدمات این مدرسه در پنج شاخه مشخص قابل ملاحظه است:

۱. خدمات آموزشی به دانش‌آموزان نابینا، ناشنوا-نابینا و چندمعلولیتی: در حال حاضر ۲۰۰ دانش‌آموز در داخل مدرسه و حدود ۳۰۰ دانش‌آموز در خارج از مدرسه پرکینز از خدمات آموزشی بهره‌مندند.
۲. بخش بین‌المللی: این بخش با تهیه منابع، آموزش و حمایت از بهبود زندگی بیش از چهار میلیون کودک آسیب‌دیده بینایی در سراسر جهان- که دسترسی به آموزش ندارند- برای ایجاد تغییر در زندگی آنان تلاش می‌کند. این خدمات ۶۷ کشور جهان را در برمی‌گیرد و بخشی از آن به آموزش نیروهای متخصص این کشورها اختصاص دارد.
۳. محصولات پرکینز: به تولید فناوری‌های مناسب برای آسیب‌دیدگان بینایی مشغول است. قدیمی‌ترین این محصولات ماشین تحریر معروف پرکینز است که نخستین نمونه آن در سال ۱۹۵۱ تولید شده است. محصولات پرکینز به ۱۷۰ کشور جهان فرستاده می‌شود.



۴. یادگیری الکترونیکی: این بخش از فعالیت‌های پرکینز برای ایجاد کارگاه‌های آموزشی، «وبکاست» و «وبینار» در موضوعات مختلف آموزشی پشتیبانی از آموزش نابینایان برای هر کس، هر جا و هر زمان طراحی شده است. این بخش از خدمات پرکینز با ایجاد آموزش‌های برخط برای مربیان و معلمان به توسعه حرفه‌ای آنان اقدام می‌کند.
 ۵. کتابخانه پرکینز: بیش از ۵۳۰۰۰۰ جلد کتاب بریل، شنیداری، الکترونیک و به شکل چاپ درشت برای ۲۸۰۰۰ کاربران داخل آمریکا دارد و با خدماتی که از سال ۱۸۳۵ ارائه داده است، قدمت زیادی در این زمینه دارد.
- مدرسه نابینایان پرکینز در محوطه‌ای ۳۸ هکتاری و زیبا در منطقه واترتاون ساخته شده و دارای ساختمان‌هایی مجزا از یکدیگر است. قدیمی‌ترین ساختمان این مدرسه ساختمان بلند



↑ کره بزرگ جغرافیا

دیده می‌شود. گرچه تمامی این موزه از نظر تاریخی جالب توجه است، شاید بتوان گفت اولین چیزی که به محض ورود به راهروی ساختمان هاو جلب توجه می‌کند، کره جغرافیایی بسیار بزرگی است که بر روی پایه‌ای قرار داده شده است. به گفته راهنمای این موزه، دکتر هاو دو کار بزرگ انجام داد: یکی سفارش ساخت این کره جغرافیایی را داد که در سال ۱۸۳۷ ساخته شد. این کره جغرافیایی بزرگ‌ترین محصول تلاش‌های دکتر هاو بود ولی بهترین نبود! اقدام مهم دیگر دکتر هاو آموزش «لورا بریجمن» بود که بهترین کار او بود؛ زیرا با این کار آموزش ناشنوایان- نابینایان را پایه‌گذاری کرد.

* پی‌نوشت‌ها

۱. مدرسه پرکینز دومین مدرسه نابینایان در جهان و اولین مدرسه نابینایان در آمریکا است و در سال ۱۸۲۹ میلادی تأسیس شده است.
2. Using the Learning Media Assessment to design a Communication System (Grousbeck Center at Perkins on Friday, October 16 and Saturday, October 17, 2015)
3. Association for Education and Rehabilitation of the Blind and Visually Impaired (2015 Northeast AER Conference)
4. John Dix Fisher
5. National Institute for the Blind
6. New England Asylum for the Blind
۷. چارلز دیکنز از نقادان جامعه آمریکا بود و در سال ۱۸۴۲ سفری به آمریکا کرد. او در بازدید از مدرسه پرکینز تحت تأثیر تلاش‌های دکتر هاو برای آموزش لورا بریجمن قرار گرفت. دیکنز در کتابش به نام یادداشت‌های آمریکا درباره این بازدید و لورا بریجمن نوشت و انتشار این کتاب جامعه را با آموزش ناشنوا- نابینایان آشنا کرد. خانواده هلن کلر در سال ۱۸۸۶ از طریق همین کتاب از امکان مدرسه پرکینز برای آموزش دخترشان، که در اثر بیماری ناشنوا و نابینا شده بود، با خبر شدند و او را به‌عنوان دومین ناشنوا- نابینا برای آموزش به مدرسه پرکینز فرستادند.

«هاو» در جنوب محوطه و مشرف به رودخانه چارلز است که در سال ۱۹۱۲ ساخته شده ولی هنوز بسیار زیبا و کاملاً قابل استفاده است. این ساختمان که از بیرون به شکل برجی بلند دیده می‌شود، ساختمان بزرگی است که راهروی اصلی آن موزه پرکینز است و علاوه بر کلاس‌های دبیرستان بخش‌های دیگری از جمله تالار اجتماعات، کتابخانه، سالن ورزش، استخر شنا در آن قرار دارد. دیدن عکس‌ها و وسایل موزه پرکینز تصویری از تاریخ تحولات آموزش نابینایان به بیننده می‌دهد. بخش ریاضی این موزه شامل تصویری از دانش‌آموزان، کلاس‌ها، ابزار آموزش ریاضی مثل چرتکه و حجم‌ها و کتاب ریاضی است. در بخش علوم آن تصویری از دانش‌آموزان و بعضی وسایل آموزشی مثل شکل برجسته پرندگان یا سایر وسایل کمک آموزشی مشاهده می‌شود. بخش موسیقی و بازی شامل بعضی وسایلی است که از آن‌ها در آموزش موسیقی یا بازی استفاده می‌شده است. این وسایل اکثراً از جنس چوب همراه با قطعات فلزی هستند. بخش جغرافی این موزه شامل نقشه‌های برجسته، نمونه‌ای از کتاب‌ها و تصویری از کلاس آموزش جغرافیا است. بخش خواندن و نوشتن این موزه بسیار جالب توجه است؛ زیرا علاوه بر تصاویر قدیمی شامل اولین ابزارهایی است که نابینایان برای نوشتن به کار می‌برده‌اند. همان‌طور که برای آموزش خواندن به نابینا از روش برجسته کردن حروف الفبایی بیینی استفاده می‌شده است، برای نوشتن هم از ابزارهایی استفاده می‌کرده‌اند که نابینایان بتوانند با استفاده از آن‌ها در خطوط منظم به خط بیینی بنویسند. جالب‌تر اینکه از این وسایل هنوز هم برای آموزش امضا کردن و نوشتن و با حروف الفبای بیینی به نابینایان استفاده می‌کنند. در این بخش موزه نمونه‌هایی از دست‌نوشته‌های «لورا بریجمن» و «هلن کلر»، نخستین دانش‌آموزان ناشنوا- نابینای این مدرسه، نگهداری می‌شود که دیدنی است؛ زیرا با حروف الفبای بیینی نوشته شده‌اند. نمونه‌های اولین محصولات تولید شده برای نابینایان، مثل ساعت و ماشین تحریر پرکینز، هم از بخش‌های دیگر این موزه است. گوشه‌ای از موزه شامل تصویری قدیمی از چهره‌های معروف و اثرگذار این مدرسه و آموزش نابینایان است و در بخشی هم تصاویر و جام‌های مربوط به مسابقات نابینایان از جمله گلبال

نمایی از موزه پرکینز در راهرو ساختمان هاو <

